20
Pakket Belastingplan 2016

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Belastingplan 2016) (34302);**
- **het wetsvoorstel Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Overige fiscale maatregelen 2016) (34305);**
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 en de Wet op de dividendbelasting 1965 in verband met de implementatie van aanpassingen in de Moeder-dochterrichtlijn (Wet implementatie wijzigingen Moeder-dochterrichtlijn 2015) (34306);**
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet inkomstenbelasting 2001 met het oog op een vrijstelling van bepaalde periodieke uitkeringen aan specifieke groepen oorlogsslachtoffers (Wet vrijstelling uitkeringen Artikel 2-Fonds) (34303);**
- **het wetsvoorstel Tegemoetkomingen in de loonkosten van specifieke groepen (Wet tegemoetkomingen loondomein) (34304);**
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de internationale bijstandsverlening bij de heffing van belastingen en de Belastingwet BES in verband met de implementatie van Richtlijn 2014/107/EU van de Raad van 9 december 2014 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU wat betreft verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen op belastinggebied (PbEU 2014, L 359) en om uitvoering te geven aan de door de OESO ontwikkelde Common Reporting Standard (Wet uitvoering Common Reporting Standard) (34276),**

en van:
- de motie-Omtzigt c.s. over een overgangsrecht voor huurtoeslag voor ouderen (34302, nr. 54);
- de motie-Krol over geen leeftijdsbovengrens voor de schenkingsvrijstelling (34302, nr. 75);
- de motie-Krol over terugdraaien van de verhoging van de inkomensafhankelijke Zvw-premie (34302, nr. 74);
- de motie-Neppérus over een plan om het Nederlandse fiscale vestigingsklimaat aantrekkelijk te houden (34302, nr. 73);
- de motie-Van Vliet over niet uitbreiden van de aftrek voor onderhoud van monumenten in andere EU-lidstaten (34302, nr. 71);
- de motie-Van Vliet over het schrappen van artikel 10b uit de Wet vennootschapsbelasting (34302, nr. 70);
- de motie-Grashoff over aanpassen van de EIA-regeling (34302, nr. 69);
- de motie-Grashoff/Groot over afschaffen van de EU-vrijstellingsmogelijkheid voor energiebelasting (34302, nr. 68);
- de motie-Klein over btw-vrijstelling voor alternatieve geneeskunde (34302, nr. 67);
- de motie-Klein over stimuleren van het verstrekken van bedrijfsfietsen (34302, nr. 66);
- de motie-Klein over mogelijke fiscale onrechtvaardigheid na echtscheiding (34302, nr. 65);
- de motie-Klein over versoepelen van de fiscale vrijstellingsregeling voor vrijwilligers (34302, nr. 64);
- de motie-Klein over ruimhartig verstrekken van een VAR aan zelfstandigen in de zorg (34302, nr. 63);
- de motie-Van Weyenberg over verlagen van het startniveau van de laagste loonschalen (34302, nr. 62);
- de motie-Van Weyenberg/Grashoff over geen energiebelasting op laadpalen (34302, nr. 61);
- de motie-Van Weyenberg/Van Veldhoven over uitfaseren van kolencentrales (34302, nr. 60);
- de motie-Van Weyenberg c.s. over tolheffing voor vrachtwagens (34302, nr. 59);
- de motie-Bashir/Groot over dichten van sluiproutes voor het ontlopen van box 2- of box 3-heffingen (34302, nr. 58);
- de motie-Bashir c.s. over belasten van het werkelijk rendement op vermogen (34302, nr. 57);
- de motie-Omtzigt c.s. over gedragsprikkels waardoor het draagkrachtprincipe in de knel komt (34302, nr. 56);
- de motie-Omtzigt c.s. over op peil houden van de ouderenkorting (34302, nr. 55);
- de motie-Omtzigt over de effecten van de verschuiving in energiebelasting tussen aardgas en elektriciteit (34302, nr. 87);
- de motie-Klein over afzien van de opschalingskorting voor gemeenten (34302, nr. 88);
- de motie-Grashoff over 15 megaton extra CO2-reductie (34302, nr. 89).

De **voorzitter**:
Ik hoop dat de staatssecretaris kort en krachtig ingaat op de vragen en kort reageert op de amendementen en de moties.

De algemene beraadslaging wordt hervat.

☐

Staatssecretaris **Wiebes**:
Voorzitter. Een belastingplan is toch een serieuze zaak; het bepaalt de koopkracht van huishoudens, de inkomenspositie van het Rijk en het bepaalt ook de werkgelegenheid. Daarom heb ik vanaf die eerste maandag in het wetgevingsoverleg gezegd dat het kabinet op allerlei manieren bereid is tot compromissen en bereid is naar meerderheden te zoeken. Ik heb er een hele hoop gehad, een hele hoop mogelijke coalities en combinaties. Ik heb koffie gedronken tot ik er een half delirium van kreeg. Daar hebben tot nu toe echter nog geen meerderheden bij gezeten waar werd voldaan aan de wens en de inzet van het kabinet voor een significante werkgelegenheidsgroei met een meerderheid daarbij. In alle eerlijkheid, er zijn zojuist misschien wat fermere woorden gebruikt, maar ik heb geen enkele reden om tegen welke fractie dan ook die fermere woorden te gebruiken. Ik heb alle politieke motieven even integer en edel, maar wel tegengesteld, gezien. De sfeer is met iedereen in deze zaal steeds constructief geweest. Ik sta hier als enige zonder klacht, maar misschien straks wel als enige met een probleem.

De inzet was om een nota van wijziging te sturen die, als er geen meerderheden zijn, de kansen op een meerderheid zo groot mogelijk zou maken. Dat was vrij behoedzaam opereren, want ik moest voor de een aan een ferme wens tegemoetkomen zonder de ander van tafel te jagen in de wetenschap — en dat is bevestigd — dat het uiteindelijk voor iedereen onvoldoende zou zijn. Ik heb daarbij zeer uitdrukkelijk geprobeerd om niet voor de ene of de andere politieke flank te kiezen. Ik heb mij gepositioneerd binnen fijne randvoorwaarden. Ik heb een nota van wijziging gemaakt, waardoor het verschil tussen een- en tweeverdieners niet groter wordt, maar waarin het aantal banen niet

achteruitgaat. Nou, ik heb de modellen geslagen tot ze toegaven! Er zit groen in, ik heb de schuif van gas en elektriciteit met een totale ophaal van 225 ingezet, ik heb al eerder in het debat aangegeven dat het kabinet bereid was om met de slag van de postcoderoos naar de postcoderups mee te gaan en daar ook nog een neutraal tarief van te maken. Op de een of andere wijze moet er een ander tarief voor laadpalen komen. In de nota van wijziging hebben we ook nog een injectie van 60 miljoen in de EIA gestopt. De ouderen komen erin voor en zijn tegemoetgekomen en al eerder heb ik de heer Krol gezegd — af en toe hebben wij ook even een ontmoeting op de gang — dat ik ook hem daarmee zeker niet volledig tevreden zou stellen. Aan zijn lachende gezicht zie ik dat in elk geval dat is gelukt. Het is de handreiking die ik verschillende woordvoerders heb willen doen. Ook de kinderopvangtoeslag en de kinderbijslag zitten erin. Beide gaan over het kind, maar passen in een andere ideologie. Dat zeg ik maar eerlijk. Al met al heb ik geprobeerd in elk geval de kans op draagvlak zo groot mogelijk te maken.

Er zijn verschillende vragen gesteld. Het zou de voorzitter behagen als ik een deel schriftelijk zou beantwoorden. De Kamer heeft nog een brief met een appreciatie van de amendementen tegoed. Het was met de amendementen nog een wat woelig geheel. Onze amendementenservice heeft het dit jaar bijzonder moeilijk gehad, waarvoor ik hen vanaf deze plaats alvast dank zeg. De appreciatie van de amendementen zal morgen in een brief worden gegeven, want tegen die tijd staan de amendementen wellicht "stil".

Door de heer Groot, mevrouw Neppérus en de heer Bashir — ik vergeet nog iemand — is naar de inkomenseffecten van de nota van wijziging gevraagd. De heer Van Weyenberg heeft nog gevraagd naar de baneneffecten van de nota van wijziging. De laatste zijn nul, maar ik zal dat toch op papier zetten met de berekening van het CPB erbij. Dat wil ik ook op schrift doen, omdat we hier anders een hele discussie krijgen over inkomenseffecten die voor niemand meer te volgen is. De voorzitter zou heel boos op mij worden en daarin zou ze nog gelijk hebben ook.

De **voorzitter**:
Dat klopt, maar ik hoop dat het ruim voor de stemmingen gebeurt.

Staatssecretaris **Wiebes**:
Ja, we draaien op volle toeren, op volle kracht. Het wordt wel morgen, maar de daadkracht op het departement op dit moment is groot en de lampjes gaan niet uit voordat het heel laat is.

Ik heb ook verschillende vragen gehad over wat er gebeurt als er geen belastingplan is ingediend. Mevrouw Neppérus heeft dat gevraagd, evenals de heer Groot. Dat zal ik ook doen. Het lijstje komt erbij.

De heer Omtzigt heeft gevraagd wat het voor de uitvoering en voor de tarieven betekent, en ook wat het juridisch betekent. Dat zal ik daarin ook meenemen.

Ik kan ook de vraag van de heer Van Weyenberg over hetzelfde onderwerp al in grote lijnen beantwoorden. Ja, de heer Van Weyenberg heeft gelijk dat de instrumenten die op de SZW-begroting staan, zoals de kinderopvangtoeslag en de kinderbijslag, niet in het Belastingplan zitten. Die zouden daar dus niet door geraakt worden, tenzij je zou besluiten om daar gelijktijdig iets mee te doen. Maar zijn vraag was: hoe zit dat in het Belastingplan? Dit zijn dingen die niet in het Belastingplan zitten.

Ook zijn hypothese dat de kolenbelasting dan door blijft gaan, is juist. Overigens komt de schuif tussen gas en elektriciteit, die om een groter bedrag gaat, er dan juist weer niet. Tijdelijke toeslageneffecten zullen er weer wel zijn. Het gaat om huur- en zorgtoeslag. Die zitten namelijk ook in andere begrotingen. Maar dat komt allemaal op papier. Ik kan hier wel een paar getallen noemen. Het scheelt voor een alleenverdiener met kinderen gemiddeld €700 per jaar als het plan er niet zou komen. Bij tweeverdieners is dat ruwweg het dubbele. Dan gaat het om €1.400. Bij een alleenstaande is het weer €700. Bij alleenstaande ouderen zijn het iets hogere bedragen; dan gaat het om een bedrag van €900 tot €1.400 per jaar dat niet zou doorgaan. Dat komt ook op papier, want we hebben nu erg weinig tijd.

Er zijn een aantal moties ingediend, maar ik zie de heer Bashir ...

De **voorzitter**:
Ja, een korte vraag, mijnheer Bashir.

De heer **Bashir** (SP):
De staatssecretaris noemde zonet een aantal cijfers. Ik heb ook vragen gesteld naar aanleiding van de nota van wijziging van vrijdag. Ik zou ook graag schriftelijk de koopkrachtgevolgen willen zien van het pakket dat nu aangeboden is.

Staatssecretaris **Wiebes**:
Dat heb ik zonet toegezegd.

De heer **Bashir** (SP):
Maar de staatssecretaris wijst vooral op de gevolgen voor het land. Ik wil ook graag weten wat de politieke gevolgen zijn als het Belastingplan niet doorgaat.

Staatssecretaris **Wiebes**:
We hebben het hier nu over een belastingplan en daar wil ik het gewoon over hebben. Wat de politieke gevolgen zijn, bepaalt onder anderen de heer Bashir zelf, want hij zit in de Kamer en ik niet.

Ik heb drie moties gekregen. De heer Omtzigt maakt zich zorgen over …

De heer **Bashir** (SP):
Voorzitter, …

De **voorzitter**:
De heer Bashir, tot slot.

De heer **Bashir** (SP):
Het is een serieuze vraag, die hier is opgeworpen door verschillende fracties. Ik kan me niet voorstellen dat de staatssecretaris, die vanaf de zomer en ver daarvoor al met het Belastingplan aan de slag is geweest, en die de afgelopen weken heel hard heeft gewerkt om coalities te smeden, er geen consequenties aan verbindt als hij dat plan vervolgens ziet stranden in de Eerste Kamer.

Staatssecretaris **Wiebes**:
De inzet zal heel duidelijk blijven. De inzet blijft natuurlijk om de Nederlander, die zo veel heeft ingeleverd in de afgelopen jaren, lastenverlichting te bieden, en dat met een significant werkgelegenheidseffect. Want dat was de opzet: we willen echt meer mensen aan het werk. Ik denk dat de heer Bashir het antwoord wel weet. Ik zoek tot het allerlaatste moment en ik constateer dat tot op de dag van vandaag de frequentie waarmee mijn telefoon rinkelt, niet is afgenomen. Opgeven is geen optie. Ik zie de combinaties nog niet, en ik heb over sommige al liters koffie gedronken. Er is één combinatie die ik recht moet doen; die is er wel. Dat zeg ik tegen de heer Dijkgraaf. Dat plan was voor het kabinet niet acceptabel vanwege het baneneffect. Dat geef ik ruiterlijk toe. Die combinatie is er wel.

De **voorzitter**:
De moties.

Staatssecretaris **Wiebes**:
Ik begin met de motie van de heer Omtzigt op stuk nr. 87 (34302). Hij wil graag de effecten in kaart gebracht zien. Dat is iets wat ik nooit wil weigeren, dus in die zin zeg ik ja. Dat is even ietsje complexer en langduriger dan zes weken; dat gaf hij zelf ook al aan. Ik zal er dus voor zorgen dat in de loop van volgend jaar de effecten meer systematisch in beeld zijn gebracht. Ik wil de motie zo uitleggen dat wij dan bezien, ook in dialoog met de Kamer, welke stappen er nodig zijn en welke stappen er logisch zijn. Ik denk dat dat er ook staat. Ik zal zorgen voor het overzicht. Dan kan de heer Omtzigt mij daarop bevragen en kunnen wij bespreken of en welke stappen nodig zijn. Want de zorg van de heer Omtzigt is heel redelijk. Wij willen alle soorten ondernemers laten ondernemen in plaats van alleen maar belasting laten betalen.

Ik kom bij de motie-Klein op stuk nr. 88 (34302). Dat is een sympathiek idee voor gemeentes, maar dat hakt ook meteen in de lasten op arbeid. Ik moet de motie om die reden ontraden.

In de motie van de heer Grashoff op stuk nr. 89 wordt gevraagd om aanvullende maatregelen. Er loopt een ibo-CO_2 dat — ik zeg het nu uit mijn hoofd — voor de zomer klaar zal zijn. 1 april wordt daarmee niet zeker gehaald. Ik ben niet degene die dat kan garanderen. Als wij maatregelen willen nemen, moeten wij niet alleen naar de fiscaliteit kijken. Ik heb de fiscaliteit als platform gezien van milieumaatregelen die uiteindelijk negatief voor het milieu hebben uitgewerkt. Ik noem de autobelastingen als voorbeeld. Laten wij er niet bij voorbaat van uitgaan dat het gehele probleem met de opwarming van de aarde via de fiscaliteit moet worden opgelost. Aan de andere kant snap ik zijn oproep en wil ik hem vragen om de motie aan te houden tot het moment dat wij helderheid hebben over dat ibo-CO_2. Dat zal voor de zomer zijn.

Ik ben door de moties heen en de Kamer krijgt zo snel mogelijk een uitvoerige brief.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:
De staatssecretaris heeft toegezegd met een schriftelijke reactie te komen op de ingediende amendementen. Wij ontvangen deze morgen ruim voor de stemmingen. Ik dank de staatssecretaris voor zijn aanwezigheid en zijn antwoorden.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.